

Kultūros barai, 1998 m. Nr. 6

Albertas RUZGAS

MENINIO VERTIMO MEISTRAS

Metmenys Dominyko Urbo biografijai

Literatūros vertėjų yra daug. Vieni jų yra išvertę svarbių kūrinių, bet nedaug, kiti – daug, bet mažareikšmių. Kai kas vertimo baruose dirbo epizodiškai ar vertė iš vienos kurios nors kalbos. Mažai yra tokių, kurie vertimo darbą yra intensyviai dirbę visą arba beveik visą gyvenimą, vertę iš daugelio kalbų ir išvertę kelias dešimtis reikšmingų veikalų. Tarp pastarųjų vertėjų vienas žymiausių yra Dominykas Urbas. Šiemet minėta 90-oji jo gimimo sukaktis. Mirė jis 1996 m. rugpjūčio 8 d., tesirgęs pora dienų.

Gyvenimą jis pradėjo 1908 m. balandžio 28(15) d. Švaininkų kaime, Panevėžio raj. Beje, to labai seno kaimo vardas figūruoja istorijos analuose, nes pro jį amžių glūdumoje ne kartą buvo įsiveržę į Lietuvą kalavijuočiai. Dominykas turėjo tris brolius ir penkias seseris. Šeimoje buvo jaūnėlis. Tėvas buvo vedęs antrąkart.

Dominykas mokėsi Panevėžio pirmojoje (berniukų) gimnazijoje. Dabar tai mokykla vos direktorius Juozo Balčikonio gimnazija. Jis direktorius tada buvo istorikas Jonas Yčas, o vicedirektorius rašytojas Matas Grigonis. Mokslas Dominykui sekėsi: buvo gabus, pažangus, gimnazijoje prasiverždavo į priekį. Jau tada jis pradėjo užrašinėti žodžius iš gyvosios kalbos bei tautosakos kūrinius. Gimnaziją Dominykas baigė 1925 m. kartu su būsimais žymiais žmonėmis – istorikais Adolfu Šapoka ir Paulium Šležu, miškininkais

Mykolu Jankausku ir Benediktu Labanausku.

Mokėsi dar Panevėžio mokytojų seminarijoje, kurią baigė 1929 m. Dalyvavo dėstytojo zoologo ir kraštotyrininko Jurgio Elisono įkurtos Tautotyros ir senienų rinkimo draugijos veikloje. Toji draugija leido *Metraštį*, kurio vienas iš aktyviausių bendradarbių buvo Dominykas. Atotrūkimis jis padirbėdavo Panevėžio kraštotyros muziejuje. Rinko senovės eksponatus. Aprašinėjo savo tarmę. Ėmė rašinėti į laikraštį *Panevėžio balsas*. Redagavo gimnazijos moksleivių laikraštėlį *Perkaino vilčiųos*.

Seminarijoje Dominykas ypač pasižymėjo kaip lietuvių kalbos mokytojas. Piešimą dėstęs Pranas Giedravičius tuo laiku rašė ir piešimo vadovėlius, nes lietuvių kalba jų tada nebuvo. Tačiau Giedravičius buvo mokėsis caro valdymo laikais rusiškose mokyklose, lietuviškai kalbėjo bei rašė mąstydamas rusiškai. Todėl jo parašytą vadovėlių kalbą reikėjo daug taisyti. Giedravičiaus paprašytas jo knygos „Trumpas vadovėlis akvarelėninkams mėgėjams“ (1928) rankraščio kalbą suredago seminaristas Dominykas Urbas.

Nuo 1929 m. vasaros apie metus laiko jis dirbo Panevėžio kraštotyros muziejaus vedėju. Bet Dominyką labai viliojo aukštojo mokslo horizontai. 1930 m. rudenį jis įstojo mokytis į Vytauto Didžiojo universiteto Huma-

nitarinių mokslų fakultetą. Studijavo lietuvių, rusų ir lenkų kalbas bei literatūras, pedagogiką. Universitetą baigė 1935 m.

Nemesdamas studijų 1932–1933 m. dirbo Kauno miesto muziejuje, kuriam tada vadovavo Eduardas Volteris, dėstęs ir universitete. Gabų studentą profesorius Volteris greitai pastebėjo ir pakvietė dirbti į jo vadovaujamą muziejų. Čia dirbdamas Dominykas dalyvavo Kauno pilies kasinėjimuose – daugiausia rašė kasinėjimo protokolus. Profesoriumi Volteriui imponavo ne tik Dominyko darbštumas, kruopštumas, greita orientacija, bet ir gabumas kalboms.

Kai muziejuje nelikdavo lankytojų, Volteris vaikščiodavo po muziejų ir dainuodavo latvių liaudies dainas, o jam baritonu pritardavo Dominykas. Priimdamas užsienio svečius Volteris dažniausiai kalbėdavo su jais vokiškai, kartais prancūziškai (kalbėjo kiek prasčiau negu vokiškai), stipriau ką pasakydavo rusiškai, o muziejaus sargą, buvusį bajorą, paerzindavo lenkiškai. (Beje, niekada negalėsim aplankyti Volterio kapo. Jis buvo palaidotas Kaune, Vytauto prospekte buvusiose kapinėse, bet jas pokariu okupantų marionetėms karštingiškai naikinant Volterio kapas nebuvo perkeltas į Petraišiūnų kapines, o sulygintas su žeme.)

Studijuodamas Dominykas buvo aktyvus uždraustos ateitininkų organizacijos (į ją įstojo dar besimokydamas

gimnazijoje) narys, nevedgavo kritikai pasisakyti prieš autoritarinį A. Smeonos režimą. Apie tą Dominyko veiklą sužinojo Lietuvos saugumas ir įskvietė jį į savo rūmus. Kol išlardė, laikė kelias dienas uždarytą. Pasibaigus tardymui jam saugume pasakė, kad bylos kelti nėra už ką, bet baigęs universitetą jis negalėsias gauti (kaip nepatikimas) darbo valstybinėje įstaigoje.

Pinigų vis trūko, todėl studijuodamas Dominykas nuo 1932 m. pradėjo užsidirbti redaguodamas namuose „Sakalo“ leidyklos rankraščius. Bet to darbo neteko, kai 1940 m. vasarą Lietuvą okupavo bolševikai; jie tą metų rudenį „Sakalo“ leidyklą nacionalizavo. Už suredaguotą spaudos lanką jis gaudavo 5 litus. Dominykas suredago šiuos „Sakalo“ leidinius: Petro Cvirkos romaną „Žemė maitintoja“ (1933; gavo literatūros premiją) ir apsakymų rinkinį „Kąsdienės istorijos“ (1938; gavo literatūros premiją), K. Boros romano „Mediniai stebuklai“ (1938; gavo literatūros premiją), Nobelio premijos laureatės amerikiečių rašytojos P.S. Buck romaną „Geroji žemė“ (1935), L. Dargio žinyną „Prekybinė korespondencija“ (1938) ir kt.

Studijų metais Dominykas įsitraukė ir į vertimo darbą. Per „Sakalo“ leidyklą jis susipažino su vaikų literatūros kūrėju, rašytoju Jonu Mickevičium-Nord, kuris po Rusijos bolševikų perversmo gyveno Kaune, bet rašė vien rusų kalba. Tiesa, nors ir prastai, bet jau buvo pramokęs ir lietuviškai. Mickevičius-Nord atnešdavo savo kūrinių rankraščius į „Sakalo“ leidyklą ir palikdavo sakydamas: „Jums lengviau vertėjų rasti, todėl palieku jūsų nuožiūrai“. „Sakalo“ leidyklos direktoriaus Antano Kniūkštos prikalbintas Dominykas išvertė bent kelias Mickevičiaus-Nord knygas. Be to, išvertė medicinos profesoriaus Eberio Landau, gyvenusio Kaune, knygą „Marcelė ir gydytojas pasakoja“ (1934;

Dominykas URBAS apie 1980 m.

pasirašytą Dr. E.L. Kauko slapyvardžiu). Pirmąją šio veikalo dalį „Gydytojas pasakoja“ (1932) išvertė ne Dominykas.

Pasipiginigaudamas Dominykas parašė drauge su istoriku Paulium Šležu „Senųjų amžių istoriją“ (1936), skirtą aukštesniosioms gimnazijos klasmėms. Šio vadovėlio išėjo ir antrasis leidimas (1939), bet jos autoriais jau yra nurodyti istorikas Antanas Kučinskas ir

D. Urbas. Mat P. Šležas jau buvo miręs (1938), o vadovėlių būtinai reikėjo pritaikyti prie pasikeitusios programos. Pakeitimus padarė Dominykas, o Kučinskas tik pateikė pastabų, paredegavo. Atsižvelgiant į pakoregavimą ir į tai, kad vadovėliui reikėjo autoriaus istoriko, ir buvo prirašytas A. Kučinskas (Kučas).

1937 m. Dominykas pradėjo dirbti Vytauto Didžiojo muziejaus Istorinia-

me skyriuje ir dirbo jame penkerius metus. Niekas nepadėjo jam sutrukdyti ten dirbti. Taigi nors ir buvo Lietuvos saugume išpėtas dėl jo veiklos ateitininkų organizacijoje galimų pasekmių, tačiau faktiškai pasirodė, jog tai buvo tik formali poveikio priemonė, pagasdinimas. Ketvirtajame dešimtmetyje Drominykas plačiai bendradarbiavo katalikiškuose laikraščiuose ir žurnaluose: *Ateities spinduliuose*, *Ateityje*, *Moteryje*, *Pavasaryje*, *Ryte*, *XX amžiuje*, *Židinyje*, literatūros, meno ir kultūros žurnale *Dienovidysje* ir kituose.

1942 m. panevėžiečiai pakvietė Drominyką dirbti Panevėžio krašto tyros muziejaus vedėju. Pasiūlymą jis priėmė, nes karo metu buvo svarbu gyventi arčiau tėviškos, tėvų (gautavo iš jų maisto ir kitokios paramos). Muziejus tada veikė tarpukariu bankrutavusio banko patalpoje. Tame muziejuje Drominykas įrengė gamtos, archeologijos, etnografijos turtingas ekspozicijas. 1944 m. vasarą sugrįžęs į Lietuvą bolševikams, muziejaus patalpoje įsikūrė karo ligoninė, patalpų vidus buvo pertvarkytas, ekspozitai išgrobstyti, daug jų sunaikinta.

1943 m. Drominykas dalyvavo vlikininkų regioniniame posėdyje, įvykusiame Panevėžyje. Jis nebuvo VLIKO aktyvistas, o tik rėmėjas, vienmintis. Tas posėdis vyko privačiame bute, užmaskuotas kaip puota. Dalyvavo apie 60 asmenų.

1944 m. rudenį okupacinė valdžia atgavo Panevėžio mokytojų seminariją, nes mokytojų labai trūko. Juk 1941 m. birželio mėnesį šimtus jų ištrėmė į Sibirą. Nemažai mokytojų 1944 m. vasarą pasitraukė į Vakarų, kiti jau 1944 m. pateko į sugrįžusių okupantų kalėjimus, nes buvo apkaltinti būtais ir nebūtais ryšiais su hitlerininkais. Dar kiti mokytojai sugrįžus bolševikams išėjo į partizanus. Panevėžio mokytojų seminarijoje Drominykas pradėjo mokytojų nuo pirmųjų jos atkūrimo dieną.

Pirmąją dieną pasibaigus mokslo metams Drominyką areštavo. Tardymai čekistai daug klausinėjo apie minėtą 1943 m. Panevėžyje įvykusį vlikininkų posėdį ir Drominyko vaidmenį jame. Drominykas neigė savo dalyvavimo politinį pobūdį. Sakėsi dalyvavęs tik puotoje. Po kelių savaitių jį pervėžė iš Panevėžio į Utenos kalėjimą. Mat enkavėdistai norėjo Drominyką susieti su kiek anksčiau areštuoto Panevėžio mokytojų seminarijos dėstytoju Broniaus Vaivados, irgi perkelta į Utenos kalėjimą, byla. Ir Vaivada, ir Urbas buvo dalyvavę aname vlikininkų posėdyje. Tai ir buvo svarbiausias pagrindas juos susieti. Be to, NKVD informatoriai buvo atkreipę dėmesį, kad Vaivada ir Urbas mokytojų seminarijoje pertraukę metu eidavo drauge parūkyti. Iš tikrųjų jie buvo pažįstami nuo tarpukario laikų, kai abu gyveno Kaune. Areštas grėsė ir mokytojų seminarijos dėstytojui Jurgiui Lebedziui, Vaivados ir Urbo bičiuliui, tačiau šis po draugų arešto pajutęs pavojų dingo iš Panevėžio ir taip išsigelbėjo.

B. Vaivada buvo Lietuvos aviacijos majoras. Strasbūro (Prancūzija) universitete buvo gavęs inžinieriaus geofiziko diplomą. Iki pirmojo sovietmečio dirbo Kaune lakūnu ir meteorologijos stoties viršininku. Parašė vadovėlį „Aeronautinė meteorologija“ (1931). Okupavę Lietuvą bolševikai jau 1940 m. vasarą atleido jį iš pareigų, o jo šeima atsidūrė gatvėje, nes rusų kariškiai užėmė butą. Todėl tą metų rudenį jis išvyko mokytojauti į Utenos gimnaziją. Dėstė matematiką, fiziką, kosmografią. 1941 m. birželio mėnesį Vaivadų šeima liko neištremta, nes Utenoje neturėjo buto, todėl buvo neįregistruota. 1944 m. liepos mėnesio pradžioje per karo veiksmus Utena ir Vaivadų butas sudėgė.

1945 m. pradžioje Vaivada drauge su J. Lebedziu persikėlė iš Utenos gyventi į Panevėžį. Ėmė dėstyti Panevėžio mokytojų seminarijoje. Bet po kelių mėnesių buvo suimtas. Čekistai išaiškino, kad jis hitlernečiui įkūrė Utenoje pogrindinę „Kęstučio“ organizaciją ir jai vadovavo. Ta organizacija tęsė savo veiklą ir sugrįžus bolševikams: turėjo kelis šimtus narių, tarp kurių nemažai buvo Utenos gimnazijos mokytojų. Kaupė ginklus, leido pogrindinį laikraštėlį. 1944 m. rudenį Vaivada instruktažo Saldučio apylinkėse (Utenos raj.) veikusių antibolševikinių partizanų būrius.

Tuo metu, kai buvo tardomi Vaivada ir Urbas, čekistai triuškinę „Kęstučio“ organizaciją. Jos nariai vienas po kito buvo areštuoti, kai kurie jų spėjo išėiti partizanauti. Iš Utenos kalėjimo Vaivadą išgabeno į Vilnių ir 1946 m. sušaudė. Turbūt jo kaulai guli Tuskulėnų žemėje.

Drominyką po 9 mėnesių kalėjimo paleido, nes enkavėdistams nepavyko sukurti jam bylos. 1946 m. gegužės mėnesį Urbai persikėlė gyventi į Vilnių. Netrukus Drominykas pradėjo dirbti Lietuvos kalbos institute, Didžiojo lietuvių kalbos žodyno redakcijoje. Norėjosi ramybės, tačiau jos nebuvo niekur. Visur šniukštinėjo enkavėdistai. Urbai tuolaik gyveno Užupyje, vienaaukščiame name. Drominykas pastebėjo, kad ten vakarais palangėmis slampinėja ir stoviniuoja NKVD sekliai.

Neramios dienos buvo ir Žodyno redakcijoje. Nesaugūs buvo neįstaigos vadovai, ne jų pavaldiniai. Okupantų tarnai ypač sujudo, kai 1947 m. išėjo iš spaudos Lietuvos kalbos žodyno antrasis tomas. Už neutralią, neideologizuotą Žodyno leksiką pateko į karštą pirtį, užstraukė didelę valdžios nemalonę Lietuvos kalbos instituto direktorius profesorius J. Balčikonis, vadovavęs ir instituto padalinii – Lietuvos kalbos žodyno redakcijai. Neišvengė priekaištų tada nė vienas redaktorius darbuotojas. Kiek vėliau Žodyno redakcijos mokslinis bendradarbis A. Dilys

su juo Drominykas dirbo tame pačiame jambaryje) buvo suimtas ir atsidūrė gulage. O profesorius J. Balčikonis buvo apjuodintas ir išvytas. Susidorojimą su Balčikoniu okupanto statybiniai pridengė širma: jie 1952 m. sujungė iki tol atskirai veikusių Lietuvos kalbos ir Lietuvos literatūros institutus į vieną įstaigą, o jos direktorium paskyrė K. Korsaką. Dėl to Balčikonis neteko Lietuvos kalbos instituto direktoriaus pareigų.

Lietuvių kalbos žodyno redakcijoje Drominykas dirbo jaunesnioju moksliniu bendradarbiu. Gaudavo atlyginimo 79 rublius. Kad galėtų išlaikyti šeimą, reikėjo papildomų pajamų. Todėl Drominykas pradėjo dirbti dar ir Grožinės literatūros vertimų sektoriuje. Juolab kad niekas nereikalaavo sėdėti leidyklos patalpoje, o tik – padaryti darbą. Pradėjo nuo redagavimo darbų. Antai jam davė naujai suredaguoti J. Švaisto-Balčiūno 1929–1930 m. išleistą F. Dostojevsko romaną „Nusikaltimas ir bausmė“ (d. 1–6). Drominykui jį suredaguavus vertimas tiek pasikeitė, kad buvo sunku atpažinti. Tasai vertimas pasidarė jau daugiau Urbo negu Švaisto. Kadangi rašytojas J. Švaistas tuomet buvo pasitraukęs į Vakarų, tad vertėjo pavardė tame 1947 m. išleistame dvitomyje nemurodyta.

1951 m. iš Lietuvos kalbos žodyno redakcijos Drominykas perėjo dirbti į Grožinės literatūros leidyklą etatiniu redaktorium. Tačiau ir čia, kaip ir visur tada Lietuvoje, atmosfera buvo kraupi; buvo suimti leidyklos vadovas Valys Bruzdauškas, vertimų sektoriaus vedėjas Kazys Jankauskas, vertėjai Vincas Bazilevičius ir Edvardas Juokanta.

[drominyko ir Vuzo Urbšio kurybinis bendradarbiavimas. Jiedu buvo susitarę redaguoti vienas kito vertimus iš prancūzų kalbos. Leidykla jų norą mieliai patenkino, nes tai gerino vertimų lygį. Drominykui teko redaguoti šiuos Urbšio verstus veikalus:

G. Flaubert romanus „Ponia Bovari“ (1958) ir „Jausmų ugdymas“ (1959). Sugrįžęs iš sovietinio gulago, Urbšius kurį laiką buvo *persona non grata*. Todėl „Ponios Bovari“ vertimą leidyklai įteikė Sofija Čurlionienė. Urbšio paprašyta, ji faktiškai pasirašė to romano vertėja, gavo honorarą ir visą jį perdavė komunistų ujamam Urbšium. Taip pat Drominykas suredago Urbšio išverstą R. Rolland'o apysaką „Kola Brenjonas“ (1966).

Didelę rta ir Drominyko išverstų veikalų vertėjas. Jis mokėjo daugelį kalbų – prancūzų, vokiečių, rusų, lenkų, latvių, jidiš, rusų ir baltarusių. Drominykas praturtino lietuviškąją lektūrą daugelio pasaulio klasikų kūrinių vertimais: H.K. Andersenso, H. de Balzaco, A. Čechovo, G. de Maupassant'o, M. Maeterlincko, Molier'o, A. Ostrovskio, W.S. Reymonto, Šolom-Aleicho, L. Tolstojaus, E. Zola ir kitų. Pajėgė išversti net prancūzų rašytojo F. Rabelais romaną „Gargantua ir Pantagruelis“ (1970), kurio specifinis žodynas atbaidydavo kitus vertėjus.

Sovietmečiu teatrų veiklą prižiūrėjo Kultūros ministerijos Meno reikalų valdyba, kuri parūpindavo teatralams ir repertuarą. Tos valdybos užsakymu Drominykas išvertė keliasdešimt scenos veikalų (kai kurie jų nė nebuvo išspausdinti). Dar reikia pridėti daug pjesių saviveiklai, lilių teatrui, kurias jis išvertė tuometinių Liaudies meno rūmų užsakymu.

Grožinės literatūros leidyklos paveldimu Drominykas 1951 m. vadovavo jaunųjų etatinių vertėjų seminariui. Kolegos tą seminarą humoristiškai vadino „Urbo darželiu“. Kantriai, atidžiai, su meile Drominykas mokė redagavimo ir vertimo įgūdžių. Kalė j galvas, kad meninio vertimo darbas nėra mechaniškas vienos kalbos žodyną pakeitimas kitos kalbos žodžiais. Tai esąs kūrybinis procesas. Redaktoriui bei vertėjui reikią didelio pasiren-

gimo – žinių, išmanymo, sugebėjimo. Seminarui pasibaigus Drominykas daugelį metų ugdė jaunuosius vertėjus skatinimu ir kritika, patarimais, atsakymais į klausimus. Taip Drominykas kūrė lietuvišką vertimo mokyklą, padėjo jai gerus pamatus. Jam rūpinantis išaugo visa plejada kurybingų, produktyvių vertėjų – Adomas Drukenis, Valdas Petrauskas, Stasys Sabonis, Vytautas Viskočas ir kiti.

Kiek vėliau Vilniaus partinėje mokykloje buvo sudaryta specialistų grupė (J. Kabelka, Ch. Lemchenas ir D. Urbas) vertėjui darbiu pagerinti. Ten Drominykas skaitė vertimo teorijos, teigstologijos kursus, vadovavo redagavimo ir vertimo pratimams. Be to, jis dėstė įvairiuose kursuose, skaitė paskaitas, pranešimus, konsultavo.

Tuo tarpu funkcionieriai neapkentė Drominyko, leidyklos vadovams nuolat prikašiodavo dėl jam suteikto esą per didelį vaidmens. J. Baltušis ir A. Churginas skundė Drominyką kultūros ministriui J. Banaičiui. Tačiau Banaitis skundų nepaisė, nes buvo geras pažįstamas su Drominyku nuo studijų metų.

Drominykas padėjo parengti S. Daukanto, G. Petkevičaitės-Bitės, D. Poškos, S. Pšibiliauskienės-Lazdynų Peledos, S. Stanevičiaus, M. Valančiaus, Žemaitės raštus. Periodikoje jis paskelbė straipsnių meninio vertimo, kalbos kultūros klausimais. Parašė atsiminimų. Paskutiniu gyvenimo dešimtmėčiu dar parengė Martyno Mažvydo raštų žodyną (išleistas 1997 metais, minint lietuviškos knygos 450 metų jubiliejų).

Drominykas puikiai mokėjo savo tarmę, nemažai liaudies kalbos turtų jis panaudojo versdamas literatūros kūrinius. Tuo praturtino mūsų bendrinę kalbą. Jo žodis visada buvo taikliai parinktas, vaizdingas, nenudėvėtas, jo sakynys nepriekiaštingai sutvarkytas, kiekvienas žodis padėtas į savo vietą.

Literatūros, spaudos, kultūros istorijai svarbi Dominyko korespondencija. Jau dirbdamas „Sakalo“ leidykloje, jis susipažino su daugeliu meno, mokslo, kultūros, visuomenės veikėjų. Buvo paprastas, kolegų gerbiamas. Todėl įsigijo nemažai bičiulių. Kai kurie Dominyko draugai 1944 m. vasarą pasitraukė į Vakarus. Prasidėjo su jais susirašinėjimas, tęsėsis maždaug 50 metų, iki pat Dominyko mirties. Susirašinėjo su Amerikoje atsidūrusiais rašytojais Antanu Vaičiulaičiu, Bernardu Brazdžioniu, diplomatu Stasiu Antanu Bačkiu, tautosakininku Jonu Baliu, visuomenininku bei žurnalistu Juozu Bronium Laučka, Anglijoje – su rašytoju, žurnalistu Kazimieru Barėnu, Švedijoje – su etnografu, žurnalistu Juozu Lingiu, Prancūzijoje – su rašytoja Ugne Karvelis ir kitais.

Taip plačiai susirašinėti su užsieniečiais buvo labai drąsu, rizikinga. Juk kiekvieną siunčiamą į užsienį ir iš ten ateinantį laišką kontroliavo, atidžiai skaitė sovietinio saugumo darbuotojai. Bolševikai paniškai bijojo, kad nebūtų per laiškus perduodama teisinga informacija apie padėtį šalyje. Be to, slaptai skaitydami laiškus, čekistai išsiaiškindavo „liaudies priešus“. Dėl neatsargiai laiške parašytų žodžių ne vienas yra skaudžiai nukentėjęs. Labai įtartinas čekistams galėjo būti, sakykim, Dominyko susirašinėjimas su J.B. Laučka, buvusiu ilgamečiu „Amerikos balso“ pranešėju. Nemažai Dominykas korespondavo ir su Lietuvoje gyvenančiais bičiuliais. O artimiausias Dominyko bičiulis Vilniuje buvo literatūros tyrinėtojas J. Lebedys.

Dominyko Urbo palikimas didelis bei įvairus. Jis kūrė nuo mokymosi Panevėžio mokytojų seminarijoje iki paskutinių gyvenimo dienų. ■